

Afgørelser, straffesager og klager over arbejdsmiljøafgørelser

Afgørelser

Arbejdstilsynets afgørelser i 2013 kan ses

p<http://arbejdstilsynet.dk/da/statistik/tilsyn%20i%20tal/tabel-2012-2014.aspx>

Straffesager

1. Sager om overtrædelse af arbejdsmiljøloven

Arbejdstilsynet kan rejse en straffesag for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, enten ved at udstede en administrativ bøde eller ved at sende en indstilling om tiltalerejsning til politiet.

1.1. Administrative bødeforelæg

Arbejdstilsynet kan søge sager om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen afgjort ved administrative bødeforelæg i stedet for politianmeldelse. Administrative bødeforelæg kan kun bruges i bestemte sagstyper, hvor der er tale om en klar overtrædelse, og hvor sagen ikke kan forventes at medføre højere straf end bøde.

<i>Administrative bødeforelæg</i>	2010	2011	2012	2013
Adm. bøder	233	350	171	192
Vedtaget	158	211	99	108
Henlagt	13	19	21	7
Afventer	15	13	5	6
Indstillet til politiet	47	107	46	64
Gennemsnitlig bødestørrelse.	23.605	25.543	22.836	21.797

Antallet af administrative bøder er på stort set samme niveau som i 2012.

Reglerne for udmåling af bøder for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen blev skærpet med virkning fra 1. januar 2012, således at bøderne for overtrædelser begået af virksomheder med 10 eller flere ansatte skal differentieres efter virksomhedens størrelse.

Det er en betingelse for brug af administrative bøder, at der er en klar og fast retspraksis for bødens størrelse. En sådan klar og fast retspraksis foreligger endnu ikke for så vidt angår differentierede bøder. Det betyder, at kun sager mod virksomheder med 0-9 ansatte og sager om formelle, mere ordensprægede overtrædelser, er afgjort med administrative bøder. Alle sager, hvor der skulle ske

differentiering af bøden, er i stedet blevet fremsendt til politiet med indstilling om tiltalerejsning, jf. neden for.

Som følge af ovennævnte praksis er den gennemsnitlige bødestørrelse på de udstedte administrative bøder også faldet i forhold til tidligere år.

1.2. Tiltaleindstillinger og afgjorte sager

Arbejdstilsynet kan rejse en straffesag ved at sende en indstilling om tiltalerejsning til politiet.

<i>Tiltaleindstillinger</i>	2010	2011	2012	2013
Indstillet til politiet	284	377	504	907
Grønland	10	11	13	20
Afsluttede sager	367	300	386	570
Gennemsnitlig bødestørrelse	24.334	29.542	31.834	38.930

Antallet af tiltaleindstillinger er steget betragteligt i forhold til 2012.

Arbejdstilsynet justerede i september 2012 en række interne retningslinjer med henblik på at kvalitetssikre vurderinger af sager om alvorlige arbejdsulykker. Justeringen er en af årsagerne til det øgede antal af tiltaleindstillinger i 2013, da den har medført et øget fokus på virksomhedernes mulige strafansvar for alvorlige arbejdsulykker.

Arbejdstilsynet har på grund af indførelsen af differentierede bøder afgjort færre sager på egen hånd ved udstedelse af administrative bøder, og som følge heraf fremsendt en større andel af straffesagerne til afgørelse hos politi og domstole. Dette har ligeledes medført en stigning.

Herudover har Arbejdstilsynet i 2013 nedbragt sagsbehandlingstiden for straffesager, hvilket yderligere har bidraget med en midlertidig stigning i antallet af tiltaleindstillinger.

Arbejdstilsynet har afgivet flere alvorlige reaktioner (strakspåbud og forbud) i 2013 end i 2012. Ved alvorlige reaktioner overvejer Arbejdstilsynet, om der er grundlag for en straffesag. Stigningen i antallet af straffesager kan derfor også hænge sammen med stigningen i antallet af alvorlige reaktioner.

570 sager blev afsluttet af politi og domstole i 2013, heraf blev 54 pct. afsluttet hos politiet med en udenretlig bødevedtagelse. 29 pct. blev afgjort ved domstolene, og de resterende 17 pct. af sagerne blev enten henlagt, afvist eller andet.

Antallet af afgjorte straffesager hos politi og domstole er steget fra 386 sager i 2012 til 570 sager i 2013. Stigningen i antallet af afgjorte sager er en konsekvens af Arbejdstilsynets øgede brug af tiltaleindstillinger.

I Grønland har Arbejdstilsynet i 2013 indstillet, at der blev rejst tiltale i 20 tilfælde.

Bøderne i de afgjorte sager var i 2013 gennemsnitligt på 38.930 kr. Den gennemsnitlige bøde er således steget i forhold til 2012. Stigningen tilskrives, at den skærpelse af bødeniveauet, som blev indført med de differentierede bøder, er slået yderligere igennem i de afgjorte sager i 2013.

2. Sager om overtrædelse af udstationeringsloven (RUT)

Siden 1. juni 2010 har Arbejdstilsynet haft til opgave at kontrollere, at udenlandske virksomheder har foretaget anmeldelse til RUT (Registret for Udenlandske Tjenesteydere), og at anmeldelsen er fyldestgørende og korrekt i forhold til reglerne. Arbejdstilsynet kan rejse en straffesag for overtrædelse af udstationeringsloven ved manglende eller urigtig anmeldelse til RUT.

Arbejdstilsynet har siden 1. juli 2013 haft mulighed for at afgøre klare og ukomplicerede RUT-sager med et administrativt bødeforelæg. I sager, der ikke kan afgøres med et administrativt bødeforelæg, fremsender Arbejdstilsynet en tiltaleindstilling til politiet med henblik på, at der rejses sigtelse mod den pågældende udenlandske virksomhed for overtrædelse af udstationeringsloven.

<i>Straffesager</i>	2011	2012	2013
Tiltaleindstillinger	247	415	283
Adm. bødeforelæg	-	-	113*
I alt	247	415	395

*Arbejdstilsynet fik mulighed for at afgøre RUT-sager med et administrativt bødeforelæg den 1. juli 2013.

Langt størsteparten af straffesagerne drejer sig om manglende anmeldelse til RUT, mens de øvrige vedrører urigtige eller mangelfulde anmeldelser.

Arbejdstilsynet har siden 1. juli 2013, hvor Arbejdstilsynet fik mulighed for at afgøre RUT-sager med administrative bødeforelæg, haft en indkøringsfase med henblik på implementering af dette strafinstrument.

Antallet af straffesager for overtrædelse af anmeldepligten til RUT er stort set uændret fra 2012 til 2013. Øget kontrol med anmeldepligten til RUT er en del af Arbejdstilsynets styrkede indsats overfor social dumping.

3. Sager om overtrædelse af rygeloven

Arbejdstilsynet fører som led i tilsynsvirksomheden også tilsyn med overholdelsen af lovgivningen om røgfri miljøer. Hvis virksomhederne ikke efterkommer Arbejdstilsynets påbud efter loven, kan Arbejdstilsynet indstille til politiet, at der rejses tiltale for manglende efterkommelse af påbuddene. Arbejdstilsynet fører ikke tilsyn med rygelovens overholdelse på steder, hvor der ikke er ansatte, og indgiver heller ikke tiltaleindstillinger vedrørende sådanne lokaliteter.

Tiltaleindstillinger

<i>Tiltaleindstillinger</i>	2010	2011	2012	2013
Indstillet til politiet	28	21	19	11

Arbejdstilsynet har ikke hjemmel til at udstede administrative bødeforelæg for overtrædelse af rygeloven.

4. Det samlede antal straffesager i Arbejdstilsynet.

Tabellen neden for viser det samlede antal sager, hvor Arbejdstilsynet har gjort et strafansvar gældende. Opgørelsen omfatter overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen, udstationeringsloven og rygeloven.

	2010	2011	2012	2013
Samlet antal tiltaleindstillinger og administrative bøder	611	995	1.109	1.505

Klager over arbejdsmiljøafgørelser

Arbejdstilsynet oversendte 127 klagesager om arbejdsmiljøafgørelser til Arbejdsmiljøklagenævnet i 2013. Herudover er 126 klagesager afhjulpnet under remonstrationsbehandling - det vil sige, at sagerne enten er ophævet af Arbejdstilsynet, som følge af en klage (109 sager) eller trukket tilbage af klageren (17 sager).

Antal klager*	253
Oversendt til AMK	127
Ophævet af AT	109
Trukket af klager	17

*En klagesag kan indeholde klage over flere forhold.